

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

F O G Y A S Z T Ó V É D E L M I I R O D A

Ügyszám: **Vj/94/2010.**

A Gazdasági Versenyhivatal a Dr. P. Z. ügyvéd (P. Ügyvédi Iroda) által képviselt **BASF Hungária Kft.** eljárás alá vont vállalkozás ellen megtévesztő reklám tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t.

A Gazdasági Versenyhivatal az eljárást megszünteti.

E végzés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsához címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A jogorvoslati kérelem előterjesztésének e végzés foganatosítására halasztó hatálya nincs.

I n d o k o l á s

I.

Az eljárás megindításának körülményei

A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a BASF Hungária Kft. eljárás alá vont ügyfél ellen 2010. szeptember 19-én versenyfelügyeleti eljárást indított annak kivizsgálása érdekében, hogy az eljárás alá vont ügyfél megsértette-e a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban Grt.) 12. §-ának (1) bekezdését az alábbiakban kifejtett magatartásával.

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága észrevételt tett a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnál (a továbbiakban: NFH) a 2010 januárjában megjelent Agrofórum extra-33. című havilap 48-49. oldalán megjelent hirdetéssel kapcsolatban. Az ügyet az NFH áttette a GVH-hoz. A leírtak szerint a hirdetésben foglalt állításokat független vizsgálatok nem támasztják alá. Álláspontja szerint a gyártó cég csak a saját kísérleteinek eredményeire alapozva állítja, hogy a hirdetett Cantus növényvédő szer az egyetlen olyan szőlőfungicid készítmény, amely záróvédekezésben használva alkalmas a botritisz elleni védelemre és radikálisan csökkenti a következő évi lisztharmatfertőzést is. A panaszos ismerteti, hogy más növényvédő szerek is rendelkeznek ilyen tulajdonságokkal, többek között a Quadris Max és az Eclair 49 WG elnevezésű, más-más gyártó által előállított termék is. Ebből következően nem a hirdetett Cantus az egyetlen készítmény, amely a hirdetésben említett tulajdonságokkal rendelkezik.

A kifogásolt hirdetés szövege:

„TUDOM: a CANTUS-szal végzett záróvédekezés védelmet nyújthat a tavaszi lisztharmat ellen is.

AZ EGYETLEN SZŐLŐFUNGICID, amely **záróvédekezésben** használva nemcsak a botritisz elleni védelmet oldja meg, hanem radikálisan csökkenti a **következő évi** induló **lisztharmatfertőzést is.**”¹

II.

Jogszabályi háttér

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.). 71/A. §-a alapján a vizsgáló a hivatalból indított versenyfelügyeleti eljárást végzéssel megszünteti akkor is, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

A Tpv. 44. §-a szerint a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpv. eltérő rendelkezése hiányában – a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni a 18. §-a, a 29. § (3)-(11) bekezdése, a 30. §-a, a 33. § (1) bekezdése, a 33/A. §-a, 33/B. §-a, a 36. § (2)-(4) bekezdése, a 38. §-a, a 46. § (2) bekezdése, a 47. §-a, az 51. § (1) és (5) bekezdése, a 61. § (1) bekezdése, a 70. §-a, a 72. § (4) bekezdése, a 74. § (2)-(5) bekezdése, a 88. § (1) bekezdése, a 94. §-a, a 109. § (2)-(4) bekezdése, valamint a 127. §-129. §-a kivételével.

A Grt. 12. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a megtévesztő reklám.

A Grt. 12. §-ának (2) bekezdése szerint a reklám megtévesztő jellegének megállapításakor figyelembe kell venni különösen a reklámban foglalt azokat a tájékoztatásokat, közléseket, amelyek

- a) az áru jellemző tulajdonságaira,
- b) az áru árára vagy az ár megállapításának módjára, valamint az áru megvételének, illetve igénybevételének egyéb szerződéses feltételeire, továbbá
- c) a reklámozó megítélésére, így a reklámozó jellemzőire, az őt megillető jogokra, vagyonára, minősítésére, elnyert díjaira

vonatkoznak.

A Grt. 12. §-ának (3) bekezdése szerint a (2) bekezdés a) pontja alkalmazásában az áru jellemző tulajdonsága különösen az áru kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, mennyisége, származási helye, eredete, előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja, beszerezhetősége, szállítása, alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges ismeretek, adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, veszélyessége, kockázatai, egészségre gyakorolt hatásai, környezeti hatásai, energiafelhasználási ismérvei, tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye.

A Grt. 29. §-ának (1) bekezdése értelmében a reklámozó az eljáró hatóság felhívására a reklám részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a reklámozó nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a reklámozót a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.

¹ Vj/094-004/2010. iktatószámon nyilvántartott irat

III.

A vizsgálat eredményeinek ismertetése

A versenyfelügyeleti eljárás során a vizsgálók adatszolgáltatásra kötelezték az eljárás alá vontat. A vizsgálók kérdései egyrészt arra irányultak, hogy megállapítható legyen az eljárás alá vont Cantus növényvédő szerre vonatkozó hirdetéseinek címzetti köre. Másrészt a hirdetésben megjelenő állítások alátámasztására hívták fel a vizsgálók az eljárás alá vontat. Mivel a vizsgálók úgy ítélték meg, hogy az ennek eredményeképp a GVH rendelkezésére bocsátott adatok alapján nem lehet elbírálni az eljárás alá vont által alkalmazott kifogásolt állítások jogszerűségét, ezért a vizsgálók belföldi jogsegélykérelemmel fordultak a Pest Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóságához (volt Főváros és Pest Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága) (a továbbiakban: Növényvédelmi Igazgatóság). Továbbá az eljárás alá vont az adatszolgáltatását kiegészítendő a későbbiekben benyújtott egy független szakértői jelentést. A fent felsorolt dokumentumok az alábbiakban kerülnek részletesebb bemutatásra.

Az eljárás alá vont által benyújtott első tanulmány² tartalmazott állásfoglalásokat egyrészt növényvédő szerek (azon belül szőlő) piacáról és jövőbeli kilátásokról, a Cantus mellett kitérve a Quadris Max és az Eclair elnevezésű termékek piaci pozíciójára. Ismertette továbbá dr. Füzi István fejlesztőmérnök kutatásait a szőlőlisztharmat elleni védekezésről, megemlítve a tudományos és szaklapokban való megjelenéseket is. Ez a tanulmány tartalmazza a Cantus növényvédő szer bizonyított tulajdonságait kitérve a kifogásolt állításra, összevetve a panaszban hivatkozott Quadris Max és Eclair 49WG szerekkel. Az eljárás alá vont kitér a Cantus engedélyezésével kapcsolatos eljárásra is, továbbá ismerteti a szőlő gombák elleni növényvédelmi technológiák rendszerét.

A tényállás körülményeinek feltárása és a tanulmány tartalmának megítélése érdekében a vizsgálók belföldi jogsegélyért folyamodtak a Növényvédelmi Igazgatósághoz annak eldöntése érdekében, hogy a Cantus növényvédő szernek az eljárás alá vont kereskedelmi kommunikációjában tulajdonított hatások megalapozottak-e. Továbbá a vizsgálók arra vonatkozó kérdést tették fel, hogy a megfelelő szakértelemmel rendelkező Növényvédelmi Igazgatóság tudomása szerint más növényvédő szerek a botritisz és a lisztharmat megelőzésében milyen tulajdonságokkal rendelkeznek.

A Növényvédelmi Igazgatóság a GVH-hoz 2011. január 17-én beérkezett válaszlevelében³ arról nyilatkozott, hogy következő évi lisztharmat fertőzés csökkentésére irányuló vizsgálatot sem a Cantus, sem más növényvédő szerek esetében nem folytattak. Ebből kifolyólag nem áll módjukban megítélni a Cantus (és más növényvédő szerek) szürkepenész és lisztharmat elleni összetett hatását.

Ugyanakkor ismerteti, hogy 2001-ben kisparcellás, 2002-ben pedig nagyparcellás körülmények között végeztek kísérletet a BAS 510 01 F kódnevű (Cantus növényvédő szer) anyaggal a Heves és Komárom-Esztergom Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálatoknál szürkepenész (*Botrytis cinerea*) ellen. A Heves Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat a 2001. évi összesítő jelentésében a vizsgálati szer (BAS 510 01 F) jelentős lisztharmat elleni hatásairól is beszámolt.

---

² Vj/094-010/2010. iktatószámmon nyilvántartott irat

³ Vj/094-008/2010. iktatószámmon nyilvántartott irat

A szer pontos biológiai hatékonyságáról, lisztharmat (*Unicula necator*) ivaros, ivartalan termőképleteire pusztító képességről/hatásairól nem áll a Növényvédelmi Igazgatóság módjában megbizonyosodni, mert időközben a kísérleti dokumentáció – az archiválási idő letelte miatt – megsemmisítésre került.

Az eljárás alá vont a GVH-hoz 2010. január 26-án beérkezett független szakértői jelentéssel⁴ egészítette ki adatszolgáltatását, melyet Dr. D. B. (D. Szőlőbirtok és Borgazdaság) készített „Jelentés szőlőlisztharmat elleni hatékonyság vizsgálatról” címmel. A vizsgálók megjegyzik, hogy a független szakértői jelentés készítője szerepel az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Igazságügyi Szakértők Adatbázisában, ahol szakterületeiként az alábbiak vannak megjelölve: borászat, kertészeti növénytermesztés, mezőgazdasági tápanyag-gazdálkodás, termőföld talajvédelme. A nyilvántartás szerint Dr. D. B. a Miskolci területi igazságügyi szakértői kamara tagja.

Összegezve tehát, a GVH álláspontja szerint a vizsgálat során felderített tények és adatok alapján nem lehet eldönteni a vizsgálat alapját képező kérdést. Ugyanis az eljárás alá vont adatszolgáltatásaként érkezett fent bemutatott tanulmány, valamint a független szakértői jelentés mint bizonyíték megítélése ellentmondásos a szintén fent ismertetett Növényvédelmi Igazgatósági állásfoglalásával összevetve az utóbbi bizonytalansága folytán. Ezekből kifolyólag az ismert adatok alapján a jogsértés a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg.

Továbbá az eljárás folytatásától sem várható eredmény figyelembe véve, hogy a versenyfelügyeleti eljárás során a GVH minden lehetséges lépést megtett a tényállás felderítése és a bizonyítékok okszerű mérlegelése érdekében. Az ügyben szakértő kirendelése nem javasolt, mert az aránytalan költséggel járna az esetleges jogsértéshez képest. Egy reklám esetlegesen megtévesztő jellegének vizsgálata során a GVH abból a vásárlói körből indul ki, amely a reklám címzettjének minősülhet. Mindez a Grt. 3. §-ának h) pontjában meghatározott megtévesztő reklám definíciójában szereplő megközelítésből adódik. Vagyis maga a jogalkotó határozta meg azt a mércét, hogy csak az a reklám megtévesztő, amely megtévesztheti azokat, akik felé irányul. A Grt. 3. §-ának r) pontja alapján jelen esetben ez a vásárlói kör önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében eljáró termelőket ölel fel, amelyekről magasabb tudatossági szint várható el, mivel nehezebb őket megtéveszteni és ezért sem indokolt szakértő kirendelése. A GVH gyakorlata szerint az önálló gazdasági érdekeinek előmozdítása érdekében eljáró átlagos termelőtől elvárható, hogy üzleti döntéseinek meghozatalakor magasabb szintű tudatossággal járjon el, mint a fogyasztó természetes személyek. Ugyancsak elvárható, hogy üzleti döntésének meghozatala előtt ésszerű mértékű információkeresés keretében tájékozódjon a szolgáltatást kínálórról.

A Fővárosi Bíróság más bejelentéses eljárás jogorvoslati eljárásában kimondta, hogy „a bejelentésben foglaltak megvizsgálását követően a kérelmezettnek [GVH-nak] mérlegelési joga van arra vonatkozóan, hogy a versenyfelügyeleti eljárást megindítja-e vagy annak mellőzése mellett döntött. A mérlegelés szempontjait a vizsgált magatartás jellemzői határozzák meg. Az önálló gazdasági érdekeik előmozdítása érdekében eljáró átlagos vállalkozástól méltán elvárható, hogy az üzleti döntéseiknek meghozatala előtt egy ésszerű mértékű információkeresés keretében tájékozódjon a hirdetési szolgáltatást kínáló vállalkozás piaci súlyáról, kereskedelmi gyakorlatának területi kiterjedéséről, az egyéb más hirdetési lehetőségekről...stb.” (16.Kpk.45.451/2010)

---

⁴ Vj/094-009/2010. iktatószámmon nyilvántartott irat

A Grt. 29. §-ának (1) bekezdése értelmében a reklámozó az eljáró hatóság felhívására a reklám részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a reklámozó nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Jelen eljárásban az eljárás alá vont nem teljes körűen felelt meg a tényállítás valósága bizonyítására vonatkozó követelménynek, hiszen a közzétett reklámok jogi megítélése nem csupán az eljárás alá vont által benyújtott adatokon alapult. Ugyanakkor a GVH álláspontja szerint abban az esetben, amikor egy vállalkozás nem teljes mértékben felel meg a Grt. 29. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak, és amennyiben már rendelkezésre állnak további, a vizsgálat tárgyára vonatkozó adatok, akkor kizárólag ezen kötelezettség részbeni elmulasztása miatt a jogsértés nem állapítható meg.

Fentiekén kívül a GVH megjegyzi, hogy az ügy megindítására nem a vizsgálattal érintett szerrel elégedetlen panaszos jelzése adott okot.

A Tpv. 71/A. §-a alapján a vizsgáló a hivatalból indított versenyfelügyeleti eljárást végzéssel megszünteti akkor is, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

A fentiekre tekintettel a GVH a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A GVH hatásköre a Grt. 24. §-ának (2) és (3) bekezdésein, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a megtévesztő reklám tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, valamint azon jogellenes összehasonlító reklám esetén indított ügyekben, mely nem tartozik bíróság (Grt. 24. § (3)) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

E végzés ellen a jogorvoslati jog a Tpv. 71/A. §-án és 82. §-án alapul. A jogorvoslati kérelem előterjesztése illetékmentes. A Tpv. 82. §-a (1) bekezdése alapján jogorvoslati kérelmet az ügyfél, akire nézve a végzés rendelkezést tartalmaz, valamint az terjeszthet elő, akivel a végzést a Tpv. alapján közölni kell. A Tpv. 71/A. §-a szerint az eljárást megszüntető végzést a bejelentővel is közölni kell.

Budapest, 2011. február 14.